

Kristinestads klimat- och hållbarhetsplan 2026-2030

Godkänd i stadsfullmäktige 08.09.2025 § 59

Innehåll

1 Inledning.....	3
2 Statistik.....	5
3 Mål	10
4 Åtgärder	11
4.1 Ekologisk hållbarhet	11
4.2 Ekonomisk hållbarhet.....	13
4.3 Social hållbarhet.....	15
5 Uppföljning och rapportering	17
6 Klimatanpassning och -beredskap	18
6.1 Eldistribution	19
6.2 Trafiksäkerhet	20
6.3 Biologisk mångfald	20
6.4 Hälsa	21
6.5 Klimatflyktingar	21

1 Inledning

Enligt kommunallagens (410/2015) första paragraf ska kommunen ”främja sina invånares välfärd och sitt områdes livskraft samt ordna tjänsterna för sina invånare på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt”. Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle för människorna, planeten och välståndet. Agenda 2030:s mål och delmål är integrerade och odelbara och omfattar samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling: ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

Ekologisk hållbarhet är en av dimensionerna av hållbar utveckling och samtidigt en förutsättning för övriga dimensioner av hållbarhet och människors välmående. Enligt IPCC (2021) har den globala medeltemperaturen stigit snabbare under de senaste 50 åren än under de föregående 2000 åren och koldioxidhalten är den högsta på minst 2 miljoner år. Den globala medeltemperaturen har stigit med 1,1 °C jämfört med förindustriell tid och nästan all uppvärmning är orsakad av mänsklig verksamhet. Perioden 1991–2020 var cirka 0,7 °C varmare än perioden 1981–2010. Medeltemperaturen i mitten av seklet väntas vara 1,8 till 3,0 °C varmare än idag och den årliga nederbörden förväntas öka med 5–7 procent (Gregow, 2021). I Finland kan klimatförändringen ses till exempel i en ökning av medeltemperaturen och särskilt vinterförhållandena har förändrats.

Denna plan är ett vägledande dokument och en handlingsplan för Kristinestads arbete med klimat- och hållbarhetsfrågor. Planen ger riktlinjerna för stadens klimat- och hållbarhetsarbete och ska användas i det strategiska arbetet och vara en del av grunden för budgetering, ekonomiplan och investeringar. Eftersom klimat- och hållbarhetsfrågor berör alla centrala beslut i staden ska planen fungera som vägvisare när beslut som berör utvecklingen av verksamheten fattas.

En hållbar kommun tryggar möjligheterna till ett gott liv för nuvarande och kommande generationer samtidigt som man beaktar naturens bärkraft och planetens hållbara gränser. De kommuner som iakttar principerna för hållbar utveckling säkerställer att nuvarande och framtida invånare har möjligheter till ett gott liv.

11.8.2025

Amanda Åkersten

Klimat- och hållbarhetskoordinator

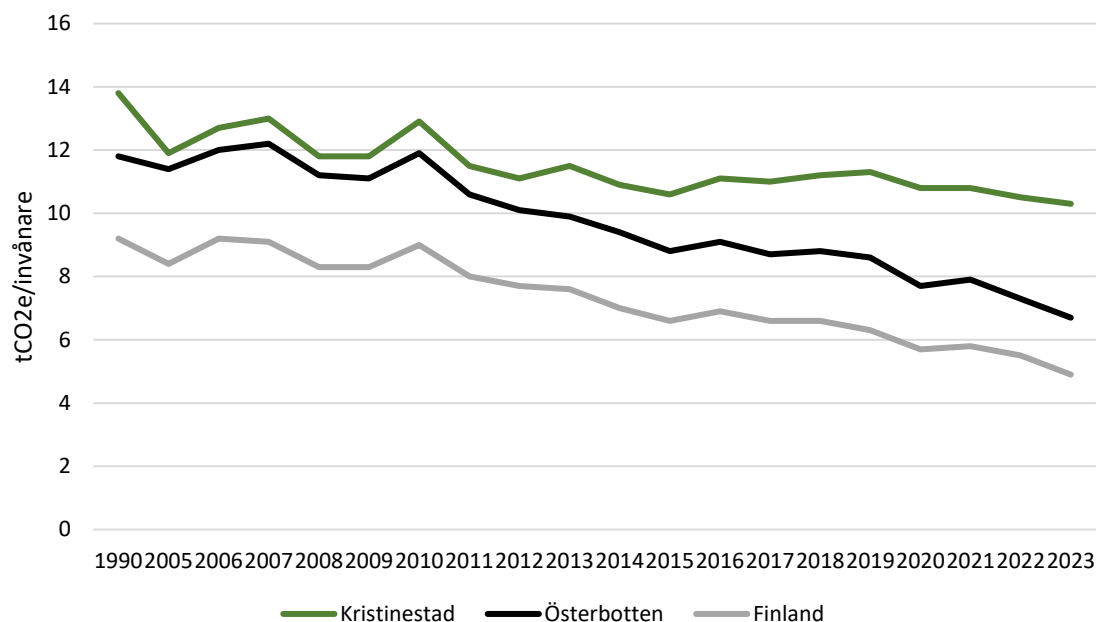
2 Statistik

Finlands miljöcentral (Syke) beräknar de årliga växthusutsläppen i kommunerna i Finland med modellen Regional Beräkning (ALas-modellen¹). Av utsläppen beräknas olika utsläppssektors koldioxid-, metan- och dikväveoxidutsläpp samt F-gaserna som en egen sektor. Resultaten framställs som koldioxidekvivalenter. För bibränslen beräknas ett koldioxidutsläpp på noll. Beräkningssättet går under benämningen Hinku-beräkning och är en standardberäkning avsedd för uppföljning av Hinku-kommunernas mål i Hinku-nätverket. Beräkningen utesluter användningen av bränslen från industrianläggningar inom utsläppshandeln, industriell elförbrukning, utsläpp från behandling av industriavfall och genomfartstrafiken av lastbilar, skåpbilar och bussar.

Det finns två sätt redogöra för Hinku-utsläppen; med eller utan utsläppskrediter. Utsläppskrediter, även kallade klimatkompensationer, beräknas som en egen utsläppskategori som växthusgasutsläpp med minustecken. Som klimatkompensationer räknas exempelvis vindkraft som produceras i kommunen. I klimatplanen kallas utsläpp beräknade enligt Hinku-beräkning exklusive utsläppskrediter för *växthusgasutsläpp* och utsläpp som beräknats med Hinku-beräkning inklusive utsläppskrediter för *nettoväxthusgasutsläpp*.

¹ Beräkningsprinciperna för ALas: [https://www.hiilineutraalisuomi.fi/sv-FI/Utslapp_och_indikatorer/Kommunernas_och_stadernas_forbrukningsbaserad_vaxthusutslapp/Forbrukningsbasera_d_utslappsberakningens\(58054\)](https://www.hiilineutraalisuomi.fi/sv-FI/Utslapp_och_indikatorer/Kommunernas_och_stadernas_forbrukningsbaserad_vaxthusutslapp/Forbrukningsbasera_d_utslappsberakningens(58054))

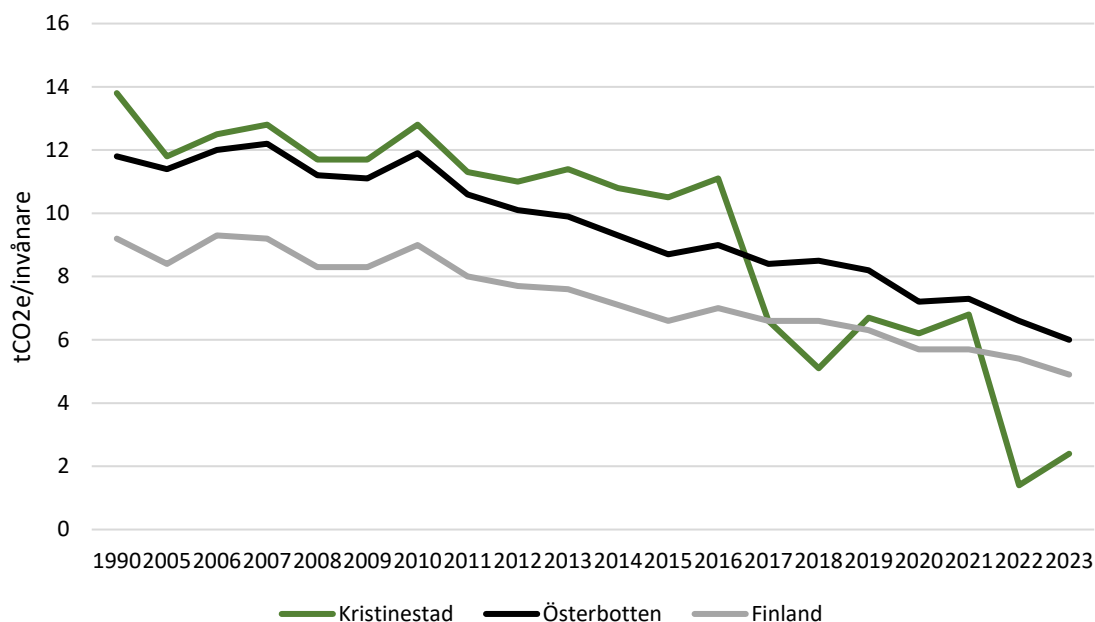
Växthusgasutsläppen per invånare i Kristinestad 1990-2023²

1990 var växthusgasutsläppen per invånare i Kristinestad 13,8 tCO₂e. I jämförelse med utsläppsnivån 2023 innebär detta en minskning med 26 procent per invånare. Under samma tid minskade utsläppen per invånare i Österbotten med 44 procent och i Finland med 47 procent. Växthusgasutsläppen per invånare har minskat i långsammare takt i Kristinestad än genomsnittet i Österbotten och Finland, samtidigt som utsläppen genomgående varit högre.

² Källa: https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/#sv_kunta287

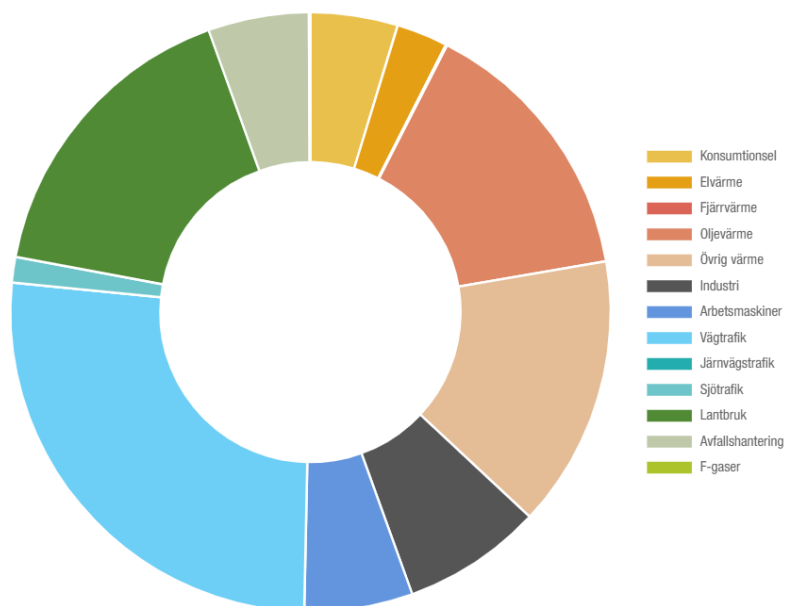
Nettoväxthusgasutsläppen per invånare i Kristinestad 1990-2023³

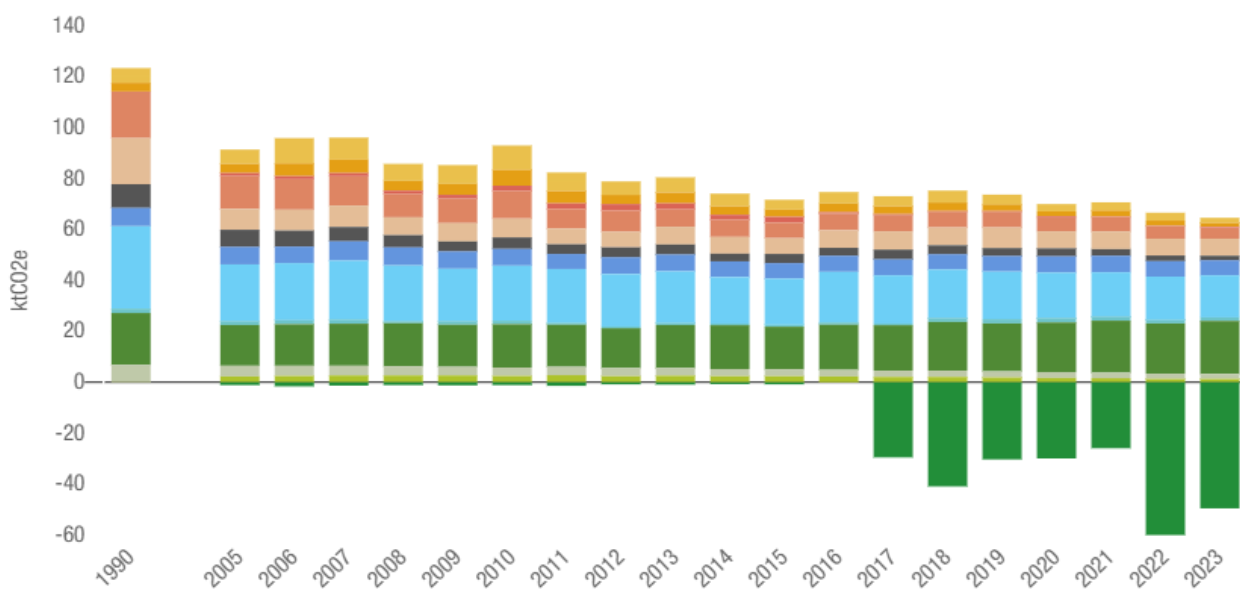
1990 var nettoväxthusgasutsläppen per invånare i Kristinestad 13,8 tCO₂e. I jämförelse med utsläppsnivån 2023 innebär detta en minskning på 83 procent per invånare. Under samma tid minskade utsläppen per invånare i Österbotten med 50 procent per invånare och i Finland med 47 procent. Nettoväxthusgasutsläppen per invånare har minskat i snabbare takt i Kristinestad än genomsnittet i Österbotten och Finland. Detta beror på att det i Kristinestad produceras stora mängder förnybar energi via vindkraft.

³ Källa: https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/#sv_kunta287

Växthusgasutsläppen sektorvis i Kristinestad 2023⁴

Växthusgasutsläppen sektorsvis i Kristinestad 1990–2023⁵

⁴ Bildkälla: https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/#sv_kunta287

⁵ Bildkälla: https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/#sv_kunta287

I Hinkuberäkningen ingår utsläpp från konsumtionsel, elvärme, fjärrvärme, oljevärme, övrig värme, industri, arbetsmaskiner, vägtrafik, järnvägstrafik, sjötrafik, lantbruk, avfallshantering och F-gaser. Hur utsläppen fördelar sig per sektor skiljer sig åt beroende på var i landet man befinner sig, då exempelvis näringsstrukturen spelar en avgörande roll för hur utsläppen fördelar sig per sektor. De tre största utsläppssektorerna i Kristinestad 2023 var lantbruk, uppvärmning och vägtrafik.

Den största utsläppssektorn i Kristinestad är lantbruket som står för 32 procent av utsläppen. Utsläppen från lantbruket i Kristinestad har ökat med 2 procent från 1990. Statistiken visar att antalet nötkreatur i Kristinestad ökat med 70 procent mellan åren 2014 och 2023. Orsaken till att utsläppen från lantbruket ökat kunde alltså förklaras med en ökad produktion av nötkreatur.

Vägtrafiken står för 25 procent av utsläppen och utgör den näststörsta utsläppssektorn i staden. Utsläppen från vägtrafiken i Kristinestad har sjunkit 49 procent från 1990. I Kristinestad utgör andelen bensin- och dieslbilar tillsammans 95 procent av fordonsbeståndet. Motsvarande siffra för hela landet är 89 procent. Jämfört med övriga kommuner i Österbotten är andelen bilar med alternativ drivkraft lägst i Kristinestad.

Den tredje största utsläppssektorn i Kristinestad är värme. Elvärme, fjärrvärme, oljevärme och övrig värme står sammanlagt för 20 procent av utsläppen. Utsläppen från värme har minskat med 68 procent från 1990. Största delen av värmeutsläppen kommer från övrig värme. I Kristinestad är det tung brännolja och torvbränning som står för utsläppen i kategorin övrig värme. Näst största andelen av utsläppen inom värme kommer från oljeuppvärmning.

3 Mål

Hörnstenen i Finlands klimatpolitik är den nationella klimatlagen. Målet i lagen är att minska utsläppen av växthusgaser med 60 procent före 2030, med 80 procent före 2040 och med 90 procent före 2050, dock med sikte på en på 95 procent, jämfört med 1990 års nivå. Lagen fastslår även att Finland ska vara klimatneutralt senast 2035.

Kristinestad antar ett mål om att minska sina utsläpp med 60 procent till 2030, 80 procent till 2040 och 90 procent till 2050, jämfört med 1990 års nivå.

4 Åtgärder

Åtgärderna är uppdelade i underrubrikerna ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. För varje åtgärdsgrupp finns mätare och för samtliga av åtgärderna finns kostnadsuppskattningar. Uppskattningarna avser den totala kostnaden för åtgärden under tiden 2025 till 2030:

● Eget arbete eller <30 000 €

● ● 30 000–100 000 €

● ● ● > 100 000 €

○ Möjlig inbesparing

4.1 Ekologisk hållbarhet

Ekologisk hållbarhet är grunden för hållbar utveckling. Motverkandet av och anpassningen till klimatförändringen är globala utmaningar. Lokala aktörer har en avgörande roll när det kommer till att ta sig an dessa utmaningar. Kommunerna och städerna spelar en viktig roll i arbetet mot klimatförändringen, eftersom många kommunala lösningar påverkar utsläppen som uppstår i invånarnas vardag.

Mätare:

- Utsläpp per invånare (tCO₂e)
- Utsläpp per invånare, netto (tCO₂e)
- Produktion av vindkraft (GWh)
- Produktion av solkraft (GWh)
- Uppskattning av skogarnas kolsänkor (ktCO₂)
- Utsläpp per m² våningsyta (kg CO₂e)
- Använd energi/byggnad/år
- Andelen förnybar energi av stadens totala energianskaffning (%)

Åtgärd	Kostnad
Bensindrivna maskiner och verktyg ersätts med batteridrivna när anskaffningar görs, dock så att driftsäkerheten beaktas	●●○
Oljeuppvärmning i stadens fastigheter avskaffas	●●●○
Vid byten av kranar och toalettstolar väljs vattensparande modeller	●○
Övergång till LED-armaturer i fastigheter samt i gatu- och vägbelysning. Nya fastigheter och gatubelysningar förses alltid med LED-belysning	●●●○
Invånare förses med informationspaket i vilket hållbarhetsaspekter ingår	●
Miljömärkta kemikalier och aktivt vatten används vid städning	●○
Staden deltar årligen i energisparveckan	●○
Staden leasar eldrivna tjänstebilar som används för arbetsresor	●●○
Kommunala arbetsplatser förses med laddningsstationer	●○
Plogningssnö dumpas inte i havet	●○
Blomsterängar anläggs för att gynna den biologiska mångfalden	●○
När stadens skogsplan uppdateras tas hållbart skogsbruk i beaktande ⁶	●
Staden undertecknar ett JETS-avtal ⁷	●○

⁶ Se t.ex. Tapios rapport nr 71 (2024) *Beaktande av övergripande hållbarhet och vattenvård i kommunens skogsbruksplan*.

⁷ JETS-avtal: <https://energiatehokkuussopimukset.fi/sv/>

4.2 Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet innebär innehållsmässigt och kvalitetsmässigt balanserad tillväxt som på lång sikt baserar sig på att undvika skuldsättning och förstöring av resurser. En hållbar ekonomi är en förutsättning för de centrala samhällsfunktionerna och för främjandet av välfärden. Den ekonomiska utvecklingen är hållbar när jordens resurser hinner förnyas snabbare än de används. Till en hållbar ekonomi hör måttlig användning av icke-förnybara naturresurser, användning av förnybara naturresurser, minimering av avfall och effektiv återvinning. Hållbar ekonomi är framför allt grunden för social hållbarhet, och främjandet av social hållbarhet å sin sida förebygger de svårigheter som uppstår i den globala ekonomin som ständigt förändras.

Mätare:

- Räkenkapsperiodens resultat (€)
- Skuldsättningsgrad (%)
- Eget kapital/invånare (€)
- Investeringar i infrastrukturen för lätt trafik (€)
- Intern finansiering av investeringar (%)
- Konsumtionsbaserade utsläpp (tCO₂/invånare)
- Konsumtionsbaserade utsläpp till följd av stadens anskaffningar (tCO₂/invånare)

Åtgärd	Kostnad
Upphandlingsdirektiven uppdateras med fokus på hållbar upphandling	●
Biblioteken skriver enbart ut kvitteringar på efterfrågan	○
I stadens verksamhet och på stadens evenemang undviker man att använda engångsartiklar	○
Verksamhetsmodellen Mot en Zero Waste-skola tas i bruk	● ○
Spillveckan uppmärksammas årligen i stadens skolor	● ○
Föreläsningar och kurser om cirkulär ekonomi och hållbar utveckling ordnas	●
Alla stadens enheter sorterar bioavfall, blandavfall, papper, kartong, glas, metall och plast	●
Information om avfallssortering finns på stadens samtliga enheter	●
En modell för rotation av saker mellan enheterna i småbarnspedagogiken tas fram, så att dela och låna är första alternativet framom nyinköp	○
Staden skapar fler praktikplatser för unga och nyanlända för att ge dem arbetslivserfarenhet	● ○
Användningsgraden av stadens fastigheter utreds och förslag på hur den kunde höjas tas fram	● ○
Långsiktiga underhållsplaner för byggnader uppgörs	● ○
En strategi för att eliminera matsvinn tas fram i samarbete med stadens kök	○

4.3 Social hållbarhet

Social hållbarhet är ett delområde inom hållbar utveckling vid sidan av ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Kärnan i den sociala hållbarheten är samhällelig rättvisa och delaktighet som iakttas i kommunernas egen verksamhet. Social hållbarhet är ett övergripande fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande, vilket möjliggör en god vardag och ett meningsfullt liv.

Kommunerna har en central roll i att främja social hållbarhet. Kommunerna arbetar för den sociala hållbarheten till exempel genom att främja välfärden, förebygga utsatthet, förbättra sysselsättningen, erbjuda tjänster samt genom att fatta beslut och göra investeringar som tryggar välfärden på lång sikt. Kommunerna bygger upp social hållbarhet inom olika sektorer till exempel genom utbildning, kulturtjänster, boende, integration och utveckling av livsmiljön. Ur ett lokalt perspektiv är kommunen en gemenskap som tryggar välbefinnandet i vardagen inom olika delområden och främjar social hållbarhet, såsom jämställdhet, delaktighet och likabehandling.

Mätare:

- Sjuklighetsindex
- Unga utanför utbildningssystemet
- Unga som riskerar att marginaliseras
- Långvariga mottagare av utkomststöd
- Brott mot liv och hälsa
- Egendomsbrott
- Valdeltagande

Åtgärd	Kostnad
Huvudbiblioteket utvidgar sin utlåningsverksamhet till att innefatta bland annat verktyg, spel och uteredskap	●
Skåpet Tage ⁸ flyttar in på småbarnspedagogikens enheter	●
Staden använder anonym rekrytering	●
En tillgänglighetsguide utarbetas	●
Stadens kommunikation utvecklas i en mer flerspråkig riktning	●
Biblioteken erbjuder invånarna stöd i användningen av digitala tjänster	●
Biblioteken ordnar evenemang som främjar aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet	●
Gemenskapsträdgården utvecklas	●

⁸ Skåpet Tage: <https://karlstad.se/bygga-bo-och-leva-hallbart/leva-hallbart/handla-byt-och-lana-hallbart/skapet-tage>

5 Uppföljning och rapportering

Det är upp till varje serviceområde att rapportera om vilka åtgärder som genomförts och i vilken utsträckning. Åtgärderna följs upp årligen med hjälp av en trafikljusmodell med vilken man kan bedöma om åtgärderna gjorts, görs eller inte påbörjats. Förutom detta finns utrymme för skriftliga kommentarer om hur arbetet framskridit. Uppföljningsformulären finns som bilaga till planen och fungerar även serviceområdesvisa åtgärdsprogram.

Utöver uppföljning av åtgärderna rapporteras också värdet för mätarna i kapitel 4 och status i förhållande till det övergripande målet i kapitel 3. Eftersom statistiska uppgifter ofta publiceras med en fördröjning används senast publicerade uppgifter i rapporteringen. Uppföljningen ingår som en del av kommunens verksamhetsberättelse, vilket förbättrar informationsspridningen till beslutsfattarna och inom kommunorganisationen samt möjliggör planering av korrigerande åtgärder om planen inte har genomförts planenligt eller om konsekvenserna inte är tillräckliga.

Klimat- och hållbarhetsplanen uppdateras en gång per fullmäktigeperiod. Planen kan uppdateras oftare om det anses ändamålsenligt.

6 Klimatanpassning och -beredskap

I klimatlagen definieras klimatanpassning (423/2022) 6 § som åtgärder genom vilka man förbereder sig på och anpassar sig till klimatförändringar och deras effekter samt åtgärder genom vilka man kan dra nytta av de effekter som har anknytning till klimatförändringar. Samtidigt stärks samhällets klimatreiliens. Hur åtgärderna för att bromsa upp klimatförändringen lyckas ute i världen påverkar vilka konsekvenser också vi här i Finland måste förbereda oss på.

Prognoserna för Norra Europa tyder på minskat snötäcke, färre istäckta sjöar och floder, ökade flöden av vinter- och vårflooder i vissa delar och minskningar i andra delar (t.ex. Finland) och större skador på grund av vinterstormar. Stormarna i sin tur medför vindfall och skador på skogar som måste åtgärdas både enligt lag och med tanke på säkerheten i närrekreatiionsområden. Dessa åtgärder belastar årligen stadens personalresurser och budget. Mer frekventa och intensiva extrema väderhändelser på medellång till lång sikt kan påverka regionen negativt, till exempel genom att skördarna varierar mer.⁹

Den stigande temperaturen på ytvattnet i Nordatlanten uppskattas påverka uppkomsten av ett omfattande och långvarigt högtryck över havsområdet, ett så kallat blockerande högtryck. I anslutning till fenomenet blockerande högtryck uppskattas risken för långa värmeperioder och torka öka i framtiden. De direkta effekterna av hettan hänför sig till människors hälsa och välfärd. En värmeperiod är särskilt utmanande för äldre och långtidssjuka. Konsekvenserna av klimatförändringen bedöms vara störst i södra och västra Finland.¹⁰ KRS Vatten investerade i ett nytt vattentag i Kallträsk år 2022 eftersom vattentillförseln inte räckte till vid torrare perioder.

Den termiska vintern förkortas, men den årsvisa variationen är stor. Vinden i Finlands havsområden ökar något. Nederbörden kommer att öka med 5–10 procent och regnformerna förändras till följd av uppvärmningen, vid vinterstormar kommer nederbörden i allt högre grad som regn i stället för

⁹ Källa: Europeiska kommissionen, hämtat 14.11.2023 från https://climate.ec.europa.eu/climate-change/consequences-climate-change_sv.

¹⁰ Källa: Österbottens regionala riskbedömning 2023.

snö. Samtidigt förvärras torkan, vilket bland annat innebär en ökad risk för skogsbränder och att växter får svårt att klara sig utan bevattning. Värmeperioderna blir längre och hetare, vilket innebär behov av kyllösningar för både människor och djur. Värmeperioderna 2040–2050 beräknas ligga på mellan 34 och 38 grader. Klimatzonerna förflyttas norrut: 2050 förväntas Österbotten att ha ett klimat som motsvarar det vi är vana att se i Södra Sverige, medan vårt Österbottniska klimat förväntas ha förflyttat sig till Lappland.¹¹

När extrema väderfenomen ökar blir även översvämningar vanligare. Österbotten är ett tämligen lågmålt område som är utsatt för översvämningar. Våröversvämningar, höstöversvämningar och vinteröversvämningar är alltmer sannolika till följd av klimatförändringen. De ekonomiska förlusterna vid senaste större översvämningarna i Kristinestad åren 2012 och 2013 på vägar, broar, hus och lösöre rörde sig om 1 789 000€, dessutom betalades ersättning för skördeskador till ett belopp av 1 655 000€. KRS Gatu har sedan översvämningarna 2012 och 2013 investerat i förnyandet av ett flertal broar i Tjock, Ömossa och Skaftung. Trots att bidrag erhållits från NTM-centralen vid har stadens utgifter varit betydande. Flera muddringsprojekt har inletts i Lappfjärd och Tjock åar. Lappfjärds å med sidofåror har även invallats på en ca 15 km sträcka för att förhindra översvämningar framdeles samt att näringsämnen från jordbruket ej sköljs ut i havet. Åarna har också underhållsrensats i Lappfjärd från Perus by ner till Lappfjärds ås åmynning, samt i Tjock från Lerviken till Tegelbruksbackens hängbro.

6.1 Eldistribution

I takt med att olika verksamheter och tjänster digitaliseras ökar också samhällets elberoende. Elberoendet är förknippat med risker som kan förlama många vitala funktioner om de realiseras. När väderfenomen som hör samman med klimatförändringen tilltar i styrka utsätts eldistributionens driftsäkerhet för utmaningar. Särskilt kritiska objekt med avseende på tillgången till el är sjukhus och hälsostationer, åldringshem, vatten- och avloppsverk, brandstationer samt daghem och skolor. Likaså behöver eltillförseln tryggas för stadens ledningsgrupp så att ledningen av krissituationer kan

¹¹ Källa: Gregow, Hilppa (2023), Meteorologiska institutet. Presentationen Ilmationmuutos från klimatseminariet Tillasammans för klimatet.

skötas effektivt. Som en del av stadens beredskapsarbete behöver eltillförseln för kritiska objekt tryggas och reservkraftsystemen underhållas och testas regelbundet.

6.2 Trafiksäkerhet

När belastningsfaktorer som klimatförändringen medför ökar och vägarnas skick försämras ytterligare finns det risk för att trafiken kommer att löpa mindre smidigt och tryggt än idag. Varierande regnmängder och vintertemperaturer kring nollstrecket medför utmaningar för underhållet av trafikleder och ökad vinterhalka ökar halkriskerna för fotgängare och cyklister. Därför är det viktigt att staden fäster extra vikt vid vinterunderhållet av stadens egna vägar och cykel- och gångbanor samt beakta lättrafikledernas framkomlighet och tillgänglighet med hänseende till människor som använder hjälpmedel så som rullstolar och rullatorer, samt barnvagnar. Alternativa trafikrutter och trafikformer behöver kartläggas för händelse av störningssituationer som orsakas av plötsliga extrema väderfenomen.

6.3 Biologisk mångfald

Långvarig torka minskar skogstillväxten och ökar risken för skogsbränder. I och med att klimatet blir varmare sprider sig nya växt- och djurarter till Finland. En del av dem sprider sig aggressivt och tar plats av de ursprungliga arterna, vilket resulterar i att den biologiska mångfalden försvagas. Samtidigt medför klimatförändringen fara för att insektsskadorna i skogarna ökar. En stor sårbarhetsfaktor för det finländska skogsbruket är att virkesproduktionen är starkt koncentrerad till enbart två trädslag, gran och tall. Staden kan gynna den biologiska mångfalden bland annat genom att anlägga blomsterängar och minska skogsbrukets sårbarhet genom att utveckla trädslagsurvalet i skogar och parker i en mångsidigare riktning.

6.4 Hälsa

I Finland har de direkta hälsoeffekterna av klimatförändringarna i hög grad att göra med effekterna på den mentala hälsan av de mörkare och mindre snörika vintrarna och de alltmer utbredda hälsoproblemen till följd av värmebelastningen på grund av det ökade antalet varma dagar. De allmänna hälsoproblemen kopplade till kyla kommer fortfarande att höra till de mest betydande klimatrelaterade hälsoproblemen i Finland, men bland dem som lider av kroniska sjukdomar som är känsliga för kyla kommer prevalensen och dödligheten sannolikt att minska i och med uppvärmningen av klimatet.¹²

Risken för överföring av sjukdomar från exempelvis fåglar, gnagare, rådjur, fästingar och myggor förväntas öka, varför det vore viktigt att invånarna uppmärksammas på hur man skyddar sig mot dessa och känner igen dem om symptom uppstår.¹³ Staden kan bidra till en minskning av de negativa hälsoeffekterna och dödligheten orsakade av höga temperaturer genom att se till att det finns luftkonditionerade utrymmen och tillräcklig ventilationskapacitet på vårdhem och sjukhus. Mentala hälsoproblem förebyggs bland annat genom det arbete som görs inom serviceområdet för utbildning och serviceområdet för kultur och fritid. Staden delar information från välfärdsområdet och THL i sina egna kanaler för att hålla invånarna uppdaterade om sådant som berör hälsa.

6.5 Klimatflyktingar

Under de kommande årtiondena bedömer forskare att klimatförändringens effekter kommer att påverka levnadsförhållandena för hundratals miljoner människor runt om i världen, särskilt i redan utsatta regioner i Afrika och Asien¹⁴. En betydande faktor bakom klimatflyktingskap har att göra med vatten- och matförsörjning, eftersom de områden som utsätts för extrem torka blir allt fler väntas också flyktingskap till följd av hunger och törst bli vanligare.

¹² Källa: Klimatguiden.fi, hämtad 14.11.2023 från <https://www.klimatguiden.fi/effekter-pa-halsa>

¹³ Källa: Gregow, Hilppa (2023), Meteorologiska institutet. Presentationen Ilmationmuutos från klimatseminatiet Tillasammans för klimatet.

¹⁴ Källa: IPCC (2022). Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability.

En annan väldokumenterad risk är stigande havsnivåer, som hotar lågt belägna och tätbefolkade kustområden. IPCC:s rapporter visar att mellan 150 och 300 miljoner människor årligen riskerar att påverkas av översvämningar till följd av stigande havsnivåer redan före 2050, särskilt i Asien. Mot denna bakgrund bör man i kommunen förbereda sig på att fler människor kan komma att tvingas lämna sina hem till följd av klimatförändringarnas effekter. Städer rekommenderas av såväl IPCC som Mayors Migration Council att stärka sin beredskap genom att utveckla planer för hur mottagande, bostäder och integration av människor på flykt undan klimatpåverkan kan hanteras¹⁵.

¹⁵ Källa: Mayors Migration Council (2021) Why cities must prepare for climate migration.